

Bijlage 9 Nader uitgewerkte kernkwaliteiten Nationaal Landschap Noordoost-Twente

Kernkwaliteiten Landschap, cultuurhistorie, archeologie (volgens Omgevingsvisie Overijssel 2009)

Landschapstype	Hoofdkenmerken	Structuren	Nederzettingvormen
Essenlandschap (incl stuwwallen)	Samenhangend systeem van essen, flanken, lager gelegen maten en fliergronden Brongebieden en stuwwallen	- Kleinschaligheid - Afwisselend en contrastrijk, volgend aan de organische patronen van het natuurlijke landschap - Essen zijn open met karakteristiek reliëf en stijlranden - Spinragstructuur aan zandpaden tussen de esdorpen en erven	- Kenmerkende bebouwing rond de es (esdorpen) en verspreide erven - Esdorpen, kern- en flank- en kransesdorpen - Ordering vanuit de erven en de essen - Grote erven, met grote volumes en zware beplanting (eiken houtwallen)
Oudehoevenlandschap	Contrastrijke landschappen met veel variatie op de korte afstand: open es, kleinschalige flank met erf, kleinschalige natte laagtes met veel houtwallen, open heidevelden en –ontginningen. Daartussen kleinere bovenlopen van beken Brongebieden en stuwwallen	- Organisch, route van erf tot erf - Systeem van beken en bronnen	- Verspreide individuele erven, geen dorpen - Middelgrote erven, met verschillende volumes en zware beplantingen 120 bronsystemen
Maten- en Flierenlandschap	Laaggelegen kleinschalig landschap dat zich langs beken, in de natuurlijke laagten heeft ontwikkeld. Coulissen van hakhoutstruweel, open kamers van hooien en weilanden, met hier en daar een broekbos op de nattere plekken.	- Onregelmatige blokverkaveling, soms in strokenverkaveling - Contramal van het essenlandschap en het oude hoevenlandschap en is daar functioneel aan verbonden - Bomensingels op de perceelscheidingen	Vrijwel geen nederzettingen
Jonge-heide- en broek-ontginningslandschap	Relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex. Vaak “inbreidingslandchappen” met een rommelige driehoekstructuren als resultaat	- Planmatig, rechtlijnig - Lanen, bosjes vaak met heiderelicten	- Erven liggen als blokken aan de weg geschakeld - Wegen zijn lanen met lange rechtstanden - Kleine erven met carré erfbeplanting.

Kernkwaliteiten Natuur

Deelgebied	Hoofdkenmerken	Waardevolle leefgebieden
		7 Natura 2000-gebieden in NL NOT Springendal en dal van de Mosbeek, Achter de Voort, Agelerbroek en Voltherbroek, Bergvennen, Lemselermaten, Beuninger Achterveld, Landgoederen Oldenzaal.
Bronnen		Met bijzondere planten en dieren als: • beekoeverlibel
Beken		• grote gele kwikstaart, goudveil, slanke sleutelbloem, beekprik
Niet gemaaide beekdalen		• zompsprinkhaan, kwartelkoning
Houtwallen		• zomertortel, vliegend hert
Kleinschalig cultuurlandschap		• patrijs, steenuil, kerkuil, groene specht
Poelen		• boomkikker
Oude landgoedbossen Heide, zandvlakte		• kenmerkende plantensoorten als slanke sleutelbloem, gele dovennetel, boswederik, bosanemoon, muskuskruid, witte rapunzel en de schedegeelster en diersoorten zoals de middelste bonte specht
Bergvennen		• hazelworm, zandhagedis, nachtzwaluw • dodaars • 8 soorten (Hrl) zoogdieren • Heidekikker (Rls) • Grote en kleine modderkruiper en bittervoorn (Hrl-vissen in sloten)